

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Phẩm 29: THÍ ĐĂNG (1)

Bấy giờ Thiện Hiện bạch Phật:

–Bạch Thế Tôn, làm thế nào Đại Bồ-tát đối với tất cả pháp đạt được tướng vi diệu?

Phật bảo Thiện Hiện:

–Các Đại Bồ-tát hành Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa cũng như người được Thế Tôn biến hóa ra, không hành tham dục, sân nhuế, ngu si; không hành uẩn sắc cho đến uẩn thức; không hành trí Nhất thiết trí; không hành pháp trong, không hành pháp ngoài, không hành tùy miên, không hành các triền cái; không hành các pháp hữu lậu, vô lậu; không hành các pháp thế gian, xuất thế gian; không hành các pháp hữu vi, vô vi; không hành Thánh đạo và quả Thánh đạo. Các Đại Bồ-tát hành Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa cũng lại như vậy, đối với tất cả pháp đều không chấp việc tu hành. Đại Bồ-tát ấy đối với tất cả pháp, đạt tướng vi diệu nghĩa là đối với pháp tánh không phân biệt.

Cụ thọ Thiện Hiện bạch Phật:

–Bạch Thế Tôn, làm thế nào người được Như Lai biến hóa ra hiện tu Thánh đạo?

Phật bảo Thiện Hiện:

–Người được biến hóa kia tu theo Thánh đạo không nhiễm, không tịnh, cũng không luân hồi trong năm đường sinh tử, cũng không chứng đắc Niết-bàn của ba thừa.

Cụ thọ Thiện Hiện bạch Phật:

–Bạch Thế Tôn, làm thế nào Đại Bồ-tát khi hành Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa thông suốt các pháp đều không có thật?

Phật bảo:

–Thiện Hiện, ý ông nghĩ sao? Người được chư Phật Thế Tôn biến hóa ra, có phải là có thật rồi nương thật sự kia mà có nhiễm, có tịnh; cũng luân hồi sinh tử trong năm đường và chứng đắc Niết-bàn của ba thừa chăng?

Thiện Hiện bạch Phật:

–Bạch Thế Tôn, không có. Người được Thế Tôn biến hóa ra không có chút sự thật, chẳng nương sự thật kia mà có nhiễm có tịnh,

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

cũng không luân hồi sinh tử trong năm đường, cũng không chứng đắc Niết-bàn của ba thừa.

Phật bảo Thiện Hiện:

–Các Đại Bồ-tát khi hành Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa đối với tất cả pháp thông suốt thật tướng cũng lại như thế, thông suốt các pháp đều không có thật, tánh tướng đều không.

Cụ thọ Thiện Hiện bạch Phật:

–Bạch Thế Tôn, có phải tất cả sắc, thọ, tưởng, hành, thức; nói rộng cho đến pháp hữu vi, vô vi, tất cả đều giống việc biến hóa kia chăng?

Phật bảo Thiện Hiện:

–Đúng vậy, đúng vậy! Năm uẩn như sắc... nói rộng cho đến hữu vi, vô vi, tất cả đều giống việc đã biến hóa.

Cụ thọ Thiện Hiện bạch Phật:

–Bạch Thế Tôn, nếu tất cả pháp đều giống việc biến hóa thì những gì được biến hóa ra đều không thật; sắc, thọ, tưởng, hành, thức cho đến hữu vi, vô vi cũng không thật. Do đó cũng không tạp nhiễm, không thanh tịnh, cũng không luân hồi sinh tử trong năm đường, cũng không theo nghĩa ấy để được giải thoát. Như vậy, các Đại Bồ-tát làm sao đối với các hữu tình, có người tiếp nhận và thọ trì giới pháp?

Phật bảo:

–Thiện Hiện, ý ông nghĩ sao? Khi các Đại Bồ-tát còn hành đạo Bồ-tát, có thấy hữu tình có thể thoát khỏi đường địa ngục, bàng sinh, quỷ giới, cõi trời, người chăng?

Thiện Hiện bạch Phật:

–Bạch Thế Tôn, không thấy.

Phật bảo Thiện Hiện:

–Đúng vậy, đúng vậy! Khi các Đại Bồ-tát còn hành Bồ-tát đạo, chẳng thấy có hữu tình thoát khỏi năm đường và ba cõi. Vì sao? Vì các Đại Bồ-tát hiểu biết thông suốt tất cả pháp đều như huyễn hóa, đều chẳng thật có.

Cụ thọ Thiện Hiện bạch Phật:

–Bạch Thế Tôn, Đại Bồ-tát nào hiểu biết thông suốt tất cả pháp đều như huyễn hóa, đều chẳng thật có thì vì việc gì mà phải tu

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

hành Bồ thí cho đến Bát-nhã ba-la-mật-đa, nói rộng cho đến việc gì mà phải đem lại sự thành tựu cho hữu tình, làm nghiêm tịnh cõi Phật?

Phật bảo Thiện Hiện:

–Các hữu tình nào tự mình có thể thông suốt tất cả pháp đều như huyễn hóa, đều chẳng thật có, thì các Đại Bồ-tát không cần phải trải qua vô số đại kiếp vì các hữu tình mà hành đạo Bồ-tát. Do vì các hữu tình đối với tất cả pháp không thông hiểu chúng đều như huyễn hóa, không thật có, vì vậy nên chúng Đại Bồ-tát phải trải qua vô số kiếp vì các hữu tình mà hành đạo Bồ-tát.

Lại nữa này Thiện Hiện, các Đại Bồ-tát nào đối với tất cả pháp không thể thông suốt là chẳng thật có thì không nên trải qua vô số kiếp vì các hữu tình mà tu hành Bồ thí cho đến Bát-nhã ba-la-mật-đa, nói rộng cho đến đem lại sự thành tựu cho hữu tình, làm nghiêm tịnh cõi Phật.

Do chúng Đại Bồ-tát như thật thông suốt tất cả pháp đều như huyễn hóa, đều chẳng thật có nên trải qua vô số kiếp vì các hữu tình mà tu hành Bồ thí cho đến Bát-nhã ba-la-mật-đa, nói rộng cho đến đem lại sự thành tựu cho hữu tình, làm nghiêm tịnh cõi Phật, chứng đắc quả vị Giác ngộ cao tột, ở tận đời vị lai làm lợi ích an vui cho tất cả.

Bấy giờ Thiện Hiện bạch Phật:

–Bạch Thế Tôn, nếu tất cả pháp như mộng, như huyễn, như tiếng vang, như bóng, như bóng sáng, như sóng nắng, như việc biến hóa, như ảo thành thì các hữu tình được biến hóa ra trụ ở nơi nào, các Đại Bồ-tát hành Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa dùng phương tiện thiện xảo nào để cứu vớt làm cho họ thoát khỏi?

Phật bảo Thiện Hiện:

–Các hữu tình được biến hóa ra trụ ở danh tướng hư dối phân biệt, các Đại Bồ-tát hành Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa dùng phương tiện thiện xảo, từ danh tướng hư dối phân biệt kia cứu vớt cho họ giải thoát.

Cụ thọ Thiện Hiện bạch Phật:

–Bạch Thế Tôn, danh là thế nào? Tướng là thế nào?

Phật bảo Thiện Hiện:

www.daitangkinh.org

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

–Danh chỉ là khách, chỉ là giả lập để nêu bày cái nghĩa. Nghĩa là đây gọi là sắc, thọ, tưởng, hành, thức; đây là nhân xứ cho đến ý xứ; đây là sắc xứ cho đến pháp xứ; đây là nhân giới cho đến ý giới; đây là sắc giới cho đến pháp giới; đây là nhân thức giới cho đến ý thức giới; đây là nam nữ; đây là lớn nhỏ; đây là địa ngục cho đến trời, người; đây là hữu lậu; đây là vô lậu; đây là thế gian; đây là xuất thế gian; đây là hữu vi; đây là vô vi; đây là quả Dự lưu, tuần tự cho đến tên quả vị Giác ngộ cao tột; đây là phàm phu; đây là Thanh văn; đây là Độc giác; đây là Bồ-tát; đây là Như Lai.

Này Thiện Hiện, tất cả tên như vậy là biểu trưng cho các nghĩa, chỉ là giả lập, nên tất cả tên đều chẳng thật có. Các pháp hữu vi cũng chỉ có tên, do đó vô vi cũng chẳng thật có. Kẻ phàm phu ngu muội vọng chấp những tên ấy, còn các Đại Bồ-tát hành Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa gắn liền với tâm bi nguyện, dùng phương tiện thiện xảo giáo hóa làm cho họ xa lìa, dạy như vậy: “Danh là do vọng tưởng phân biệt mà sinh ra, cũng là do nhiều nhân duyên hòa hợp giả lập. Các người không nên chấp trước. Danh không thật sự, tự tánh đều không, chẳng có người trí nào mà chấp lấy pháp không ấy.”

Như vậy này Thiện Hiện, các Đại Bồ-tát hành Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa dùng phương tiện thiện xảo, vì các hữu tình mà nói pháp vứt bỏ tên gọi. Đó gọi là danh. Còn tướng là như thế nào?

Thiện Hiện nên biết, Tướng có hai thứ, mà phàm phu chấp trước. Hai tướng đó là gì? Đó là tướng sắc và tướng vô sắc.

Tướng sắc là thế nào? Nghĩa là có sắc hoặc thô, hoặc tế, hoặc xấu, hoặc tốt. Tất cả như thế tự tánh đều không. Kẻ phàm phu do phân biệt chấp trước cho đó là sắc. Đó gọi là tướng sắc.

Còn tướng vô sắc là, đối với tất cả pháp không có sắc tướng, kẻ phàm phu phân biệt chấp có tướng nên sinh ra các phiền não, gọi là tướng vô sắc.

Các Đại Bồ-tát hành Bát-nhã ba-la-mật-đa, dùng phương tiện thiện xảo giáo hóa các hữu tình, làm cho họ đoạn trừ hai tướng ấy, lại dạy họ an trụ trong cảnh giới vô tướng. Tuy dạy họ an trụ trong cảnh giới vô tướng nhưng không làm họ rơi vào việc chấp hai bên, cho rằng đây là tướng, đây là vô tướng.

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Như vậy này Thiện Hiện, các Đại Bồ-tát hành Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa dùng phương tiện thiện xảo giáo hóa các hữu tình xa lìa các tướng, trụ cảnh giới vô tướng nhưng không còn chấp trước.

Bấy giờ Thiện Hiện bạch Phật:

–Bạch Thế Tôn, nếu tất cả pháp chỉ có danh, tướng, mà tất cả danh, tướng đều là giả lập thì các Đại Bồ-tát khi hành Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa làm sao đối với các pháp lành tự mình có thể tăng tiến? Cũng có thể làm cho người khác tăng tiến? Và do pháp lành của mình dần dần tăng tiến, nên có thể làm cho các địa dần dần được viên mãn, cũng có thể an lập các loài hữu tình làm cho họ tùy theo căn cơ mà an trụ vào quả Ba thừa?

Phật bảo Thiện Hiện:

–Nếu trong các pháp có mảy may thật có, chẳng phải giả lập có danh tướng, thì các Đại Bồ-tát khi hành Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa đáng lẽ đối với pháp lành tự mình không được tăng tiến, cũng không làm cho người khác đối với pháp lành được tăng tiến. Nhưng vì trong các pháp không có mảy may thật có, chỉ có giả lập các danh tướng. Vì vậy nên Đại Bồ-tát khi hành Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa, đối với các pháp lành tự mình được tăng tiến; cũng có thể làm cho người khác đối với pháp lành được tăng tiến. Và có thể dùng vô tướng làm phương tiện để viên mãn Bát-nhã cho đến Bồ thí ba-la-mật-đa; có thể dùng vô tướng làm phương tiện để viên mãn bốn Tĩnh lực, bốn Vô lượng, bốn Định vô sắc; có thể dùng vô tướng làm phương tiện để viên mãn bốn Niệm trụ cho đến tám chi Thánh đạo; có thể dùng vô tướng làm phương tiện để viên mãn pháp không bên trong cho đến pháp không không tánh tự tánh; có thể dùng vô tướng làm phương tiện để viên mãn chân như cho đến cảnh giới chẳng thể nghĩ bàn; có thể dùng vô tướng làm phương tiện để viên mãn pháp môn giải thoát Không, Vô tướng, Vô nguyện; có thể dùng vô tướng làm phương tiện để viên mãn tám Giải thoát cho đến mười Biến xứ; có thể dùng vô tướng làm phương tiện để viên mãn địa Đại Bồ-tát; có thể dùng vô tướng làm phương tiện để viên mãn tất cả pháp môn Đà-la-ni, tất cả pháp môn Tam-ma-địa; có thể dùng vô tướng làm phương tiện để viên mãn năm loại mắt, sáu phép thần thông; có thể dùng vô tướng làm phương tiện để viên mãn mười lực của Như Lai

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

cho đến mười tám pháp Phật bất cộng; có thể dùng vô tướng làm phương tiện để viên mãn đại Từ, đại Bi, đại Hỷ, đại Xả; có thể dùng vô tướng làm phương tiện để viên mãn ba mươi hai tướng Đại sĩ, tám mươi vẻ đẹp; có thể dùng vô tướng làm phương tiện để viên mãn pháp không quên mất, tánh luôn luôn xả; có thể dùng vô tướng làm phương tiện để viên mãn trí Nhất thiết, trí Đạo tướng, trí Nhất thiết tướng; có thể dùng vô tướng làm phương tiện để viên mãn hạnh Đại Bồ-tát và quả vị Giác ngộ cao tột của chư Phật; có thể dùng vô tướng làm phương tiện để viên mãn trí Nhất thiết trí; có thể dùng vô tướng làm phương tiện để đem lại sự thành tựu cho hữu tình, làm nghiêm tịnh cõi Phật.

Như vậy này Thiện Hiện, do tất cả pháp không có mảy may thật có, chỉ có giả lập các danh tướng nên các Đại Bồ-tát đối với các pháp ấy không sinh điên đảo, chấp trước, có thể dùng vô tướng làm phương tiện, đối với các pháp lành tự mình tăng tiến, rồi cũng làm cho người khác tăng tiến pháp lành.

Lại nữa này Thiện Hiện, nếu trong các pháp có tướng thật pháp bằng đầu sợi lông thì các Đại Bồ-tát khi hành Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa đối với tất cả pháp đáng lẽ không thể hiểu biết vô tướng, vô niệm, cũng không tác ý tánh vô lậu, rồi chứng đắc quả vị Giác ngộ cao tột, an lập hữu tình nơi pháp vô lậu, vì các pháp vô lậu đều là vô tướng, vô niệm, không tác ý.

Vì vậy, này Thiện Hiện, các Đại Bồ-tát hành Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa, dùng phương tiện thiện xảo an lập hữu tình ở pháp vô lậu, mới gọi là làm lợi ích hữu tình một cách chọn lọc thật.

Cụ thọ Thiện Hiện bạch Phật:

–Bạch Thế Tôn, nếu tánh của tất cả pháp quả thật vô lậu, vô tướng, vô niệm không tác ý thì do duyên gì ở trong các kinh Thế Tôn thường dạy như vậy: “Đây là pháp hữu lậu, đây là pháp vô lậu, đây là pháp thế gian, đây là pháp xuất thế gian, đây là pháp hữu vi, đây là pháp vô vi, đây là pháp Thanh văn, đây là pháp Độc giác, đây là pháp Bồ-tát, đây là pháp Như Lai?”

Phật bảo:

–Thiện Hiện, ý ông nghĩ sao? Các pháp hữu lậu cùng với pháp tánh vô tướng, vô lậu có khác nhau chăng?

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Thiện Hiện bạch Phật:

–Bạch Thế Tôn, không khác.

Phật bảo:

–Thiện Hiện, ý ông nghĩ sao? Các pháp Thanh văn cùng với pháp tánh vô tướng, vô lậu có khác nhau không?

Thiện Hiện bạch Phật:

–Bạch Thế Tôn, không khác.

Phật bảo Thiện Hiện:

–Các pháp hữu lậu chính là pháp tánh vô tướng, vô niệm; cũng không là không tác ý, vô lậu?

Thiện Hiện bạch Phật:

–Bạch Thế Tôn, đúng vậy!

Phật bảo Thiện Hiện:

–Các quả Dự lưu cho đến quả vị Giác ngộ cao tột không thể là pháp tánh vô tướng, vô niệm, cũng không là không tác ý, vô lậu?

Thiện Hiện bạch Phật:

–Bạch Thế Tôn, đúng vậy!

Phật bảo Thiện Hiện:

–Do đó nên biết, các pháp đều là pháp tánh vô tướng, vô niệm, cũng không tác ý, vô lậu.

Thiện Hiện nên biết, Đại Bồ-tát nào khi học tất cả pháp tánh vô tướng, vô niệm, không tác ý, vô lậu thì thường được tăng trưởng các pháp lành. Đó là Bồ thí cho đến Bát-nhã ba-la-mật-đa, nói rộng cho đến trí Nhất thiết tướng, đem lại sự thành tựu cho hữu tình, làm nghiêm tịnh cõi Phật. Tất cả Phật pháp như vậy đều là do tu học pháp tánh vô tướng, vô niệm, không tác ý, vô lậu mà được tăng trưởng. Vì sao? Vì trừ pháp môn giải thoát Không, Vô tướng, Vô nguyện ra, các Đại Bồ-tát không còn pháp yếu nào phải học. Vì sao? Vì ba pháp môn giải thoát tóm thâu tất cả pháp thiện vi diệu. Vì sao? Vì pháp môn giải thoát Không quán tự tướng tất cả pháp đều không. Pháp môn giải thoát Vô tướng quán tất cả pháp xa lìa các tướng. Pháp môn giải thoát Vô nguyện quán tất cả pháp xa lìa sở nguyện.

Các Đại Bồ-tát nương vào ba môn này có thể tóm thâu tất cả pháp thiện thù thắng, nhưng nếu xa lìa ba môn này thì sự tu học pháp thiện thù thắng đều không sinh trưởng.

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Lại nữa này Thiện Hiện, Đại Bồ-tát nào có thể học được ba pháp môn giải thoát như thế thì có thể học được năm uẩn, cũng có thể học mười hai xứ, cũng có thể học mười tám giới, cũng có thể học bốn Thánh đế, cũng có thể học mười hai duyên khởi, cũng có thể học pháp không bên trong cho đến pháp không không tánh tự tánh, cũng có thể học chân như cho đến cảnh giới chẳng thể nghĩ bàn, cũng có thể học Bồ thí ba-la-mật-đa cho đến Bát-nhã ba-la-mật-đa, nói rộng cho đến cũng có thể học trí Nhất thiết, trí Đạo tướng, trí Nhất thiết tướng, cũng có thể học đem lại sự thành tựu cho hữu tình, làm nghiêm tịnh cõi Phật, cũng có thể học vô lượng, vô biên các Phật pháp khác.

Cụ thọ Thiện Hiện bạch Phật:

–Bạch Thế Tôn, thế nào là Đại Bồ-tát khi hành Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa có thể học năm uẩn?

Phật bảo Thiện Hiện:

–Đại Bồ-tát nào khi hành Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa có thể như thật biết sắc cho đến thức hoặc tướng, sinh diệt, chân như thì gọi là Đại Bồ-tát khi hành Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa có thể học năm uẩn.

Này Thiện Hiện, thế nào là Đại Bồ-tát như thật biết tướng của sắc? Nghĩa là Đại Bồ-tát như thật biết sắc rốt ráo có lỗ trống, rốt ráo có kể hở, như bọt nước, tánh không bền chắc thì gọi là Đại Bồ-tát như thật biết tướng của sắc.

Này Thiện Hiện, thế nào là Đại Bồ-tát như thật biết sự sinh diệt của sắc? Nghĩa là Đại Bồ-tát như thật biết sắc khi sinh không từ đâu đến, khi diệt cũng không đi về đâu. Tuy không đến, không đi mà tương ưng sinh diệt thì gọi là Đại Bồ-tát như thật biết sự sinh diệt của sắc.

Này Thiện Hiện, thế nào là Đại Bồ-tát như thật biết chân như của sắc? Nghĩa là Đại Bồ-tát như thật biết chân như của sắc không sinh, không diệt, không đến, không đi, không nhiễm, không tịnh, không tăng, không giảm, tánh nó là thường như, không hư dối, không biến đổi nên gọi là chân như thì gọi là Đại Bồ-tát như thật biết chân như của sắc.

Này Thiện Hiện, thế nào là Đại Bồ-tát như thật biết tướng của

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

thọ? Nghĩa là Đại Bồ-tát như thật biết thọ rất ráo như ung nhọt, như tên bắn, chóng khởi, chóng diệt, giống như bọt nước, hư dối chẳng trụ, phát sinh do ba sự hòa hợp thì gọi là Đại Bồ-tát như thật biết tướng của thọ.

Này Thiện Hiện, thế nào là Đại Bồ-tát như thật biết sinh diệt của thọ? Nghĩa là Đại Bồ-tát như thật biết thọ, là khi sinh không từ đâu đến, khi diệt cũng không đi về đâu. Tuy không đến, không đi mà tương ưng sinh diệt thì gọi là Đại Bồ-tát như thật biết sinh diệt của thọ.

Này Thiện Hiện, thế nào là Đại Bồ-tát như thật biết chân như của thọ? Nghĩa là Đại Bồ-tát như thật biết chân như của thọ không sinh, không diệt, không đến, không đi, không nhiễm, không tịnh, không tăng, không giảm. Tánh nó là thường như, không hư dối, không biến đổi, nên gọi là chân như thì gọi là Đại Bồ-tát như thật biết chân như của thọ.

Này Thiện Hiện, thế nào là Đại Bồ-tát như thật biết tướng của tướng? Nghĩa là Đại Bồ-tát như thật biết tướng như là sóng nắng dưới nước, không thật có, do nhân duyên khát ái vọng sinh tướng này, Phật ra lời nói hư giả thì gọi là Đại Bồ-tát như thật biết tướng của tướng.

Này Thiện Hiện, thế nào là Đại Bồ-tát như thật biết sinh diệt của tướng? Nghĩa là Đại Bồ-tát như thật biết tướng, khi sinh không từ đâu đến, khi diệt cũng không đi về đâu, tuy không đến, không đi mà tương ưng sinh diệt thì gọi là Đại Bồ-tát như thật biết sinh diệt của tướng.

Này Thiện Hiện, thế nào là Đại Bồ-tát như thật biết chân như của tướng? Nghĩa là Đại Bồ-tát như thật biết chân như của tướng không sinh, không diệt, không đến, không đi, không nhiễm, không tịnh, không tăng, không giảm, tánh nó là thường như, không hư dối, không biến đổi, nên gọi là chân như, đó là Đại Bồ-tát như thật biết chân như của tướng.

Này Thiện Hiện, thế nào là Đại Bồ-tát như thật biết tướng của hành? Nghĩa là Đại Bồ-tát như thật biết hành như cây chuối, lột bỏ từng bẹ rồi cuộc không thật có, đó là Đại Bồ-tát như thật biết tướng của hành.

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Này Thiện Hiện, thế nào là Đại Bồ-tát như thật biết sinh diệt của hành? Nghĩa là Đại Bồ-tát như thật biết hành, khi sinh không từ đâu đến, khi diệt cũng không đi về đâu, tuy không đến, không đi nhưng tương ứng sinh diệt, gọi là Đại Bồ-tát như thật biết sinh diệt của hành.

Này Thiện Hiện, thế nào là Đại Bồ-tát như thật biết chân như của hành? Nghĩa là Đại Bồ-tát như thật biết chân như của hành không sinh, không diệt, không đến, không đi, không nhiễm, không tịnh, không tăng, không giảm, tánh nó là thường như, không hư dối, không biến đổi nên gọi là chân như, gọi là Đại Bồ-tát như thật biết chân như của hành.

Này Thiện Hiện, thế nào là Đại Bồ-tát như thật biết tướng của thức? Nghĩa là Đại Bồ-tát như thật biết thức giống như việc huyền hóa, do nhiều duyên hòa hợp giả lập mà có, quả thật chẳng thể nắm bắt được, như nhà ảo thuật hay học trò của ông ta, ở nơi ngã tư đường hóa ra làm bốn đội quân, đó là: quân voi, quân ngựa, quân xe, quân bộ; hoặc hiện ra tướng của các loại màu sắc, tuy giống như có, nhưng không thật là không; thức cũng như thế, quả thật chẳng thể nắm bắt được, thì gọi là Đại Bồ-tát như thật biết tướng của thức.

Này Thiện Hiện, thế nào là Đại Bồ-tát như thật biết sinh diệt của thức? Nghĩa là Đại Bồ-tát như thật biết thức, khi sinh không từ đâu đến, khi diệt cũng không đi về đâu, tuy không đến, không đi mà tương ứng sinh diệt nên gọi là Đại Bồ-tát như thật biết sự sinh diệt của thức.

Này Thiện Hiện, thế nào là Đại Bồ-tát như thật biết chân như của thức? Nghĩa là Đại Bồ-tát như thật biết chân như của thức không sinh, không diệt, không đến, không đi, không nhiễm, không tịnh, không tăng, không giảm, tánh nó là thường như, không hư dối, không biến đổi nên gọi là chân như, đó là Đại Bồ-tát như thật biết chân như của thức.

Cụ thọ Thiện Hiện bạch Phật:

–Bạch Thế Tôn, thế nào là Đại Bồ-tát khi hành Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa có thể học mười hai xứ?

Phật bảo Thiện Hiện:

–Đại Bồ-tát nào khi hành Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa như thật

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

biết các xứ bên trong và tự tánh của các xứ bên trong là không; như thật biết các xứ bên ngoài và tự tánh của các xứ bên ngoài là không thì gọi là Đại Bồ-tát khi hành Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa có thể học mười hai xứ.

Cụ thọ Thiện Hiện bạch Phật:

–Bạch Thế Tôn, thế nào là Đại Bồ-tát khi hành Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa có thể học mười tám giới?

Phật bảo Thiện Hiện:

–Đại Bồ-tát nào khi hành Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa, như thật biết nhãn giới, tự tánh nhãn giới không..., nói rộng cho đến như thật biết ý thức giới và tự tánh của ý thức giới là không thì gọi là Đại Bồ-tát khi hành Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa có thể học mười tám giới.

Cụ thọ Thiện Hiện bạch Phật:

–Bạch Thế Tôn, thế nào là Đại Bồ-tát khi hành Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa có thể học bốn Thánh đế?

Phật bảo Thiện Hiện:

–Đại Bồ-tát nào khi hành Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa như thật biết tướng khổ là bức bách, như thật biết tướng tập là sinh khởi, như thật biết tướng diệt là vắng lặng, như thật biết tướng đạo là xa lìa, lại như thật biết tự tánh khổ, tập, diệt, đạo vốn không, xa lìa hai pháp, gọi là Thánh giả, bốn Đế như Khổ đế... tức là chân như, chân như tức là bốn Đế như Khổ đế... không hai, không sai khác, chỉ có bậc chân Thánh mới như thật biết được thì gọi là Đại Bồ-tát khi hành Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa có thể học bốn Thánh đế.

Cụ thọ Thiện Hiện bạch Phật:

–Bạch Thế Tôn, thế nào là Đại Bồ-tát khi hành Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa có thể học mười hai duyên khởi?

Phật bảo Thiện Hiện:

–Đại Bồ-tát nào khi hành Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa như thật biết tự tánh vô minh cho đến lão tử không sinh, không diệt, không nhiễm, không tịnh, vốn không, xa lìa hai pháp thì gọi là Đại Bồ-tát khi hành Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa có thể học mười hai duyên khởi.

Cụ thọ Thiện Hiện bạch Phật:

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

–Bạch Thế Tôn, thế nào là Đại Bồ-tát khi hành Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa có thể học pháp không bên trong cho đến pháp không không tánh tự tánh?

Phật bảo Thiện Hiện:

–Đại Bồ-tát nào khi hành Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa như thật biết pháp không bên trong cho đến pháp không không tánh tự tánh đều không tự tánh, đều chẳng thể nắm bắt được mà có thể an trụ, thì gọi là Đại Bồ-tát khi hành Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa có thể học pháp không bên trong cho đến pháp không không tánh tự tánh.

Cụ thọ Thiện Hiện bạch Phật:

–Bạch Thế Tôn, thế nào là Đại Bồ-tát khi hành Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa có thể học chân như cho đến cảnh giới chẳng thể nghĩ bàn?

Phật bảo Thiện Hiện:

–Đại Bồ-tát nào khi hành Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa như thật biết chân như cho đến cảnh giới chẳng thể nghĩ bàn đều không hý luận, không phân biệt nhưng có thể an trụ thì gọi là Đại Bồ-tát khi hành Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa có thể học chân như cho đến cảnh giới chẳng thể nghĩ bàn.

Cụ thọ Thiện Hiện bạch Phật:

–Bạch Thế Tôn, thế nào là Đại Bồ-tát khi hành Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa có thể học Bồ thí ba-la-mật-đa cho đến vô lượng, vô biên Phật pháp?

Phật bảo Thiện Hiện:

–Đại Bồ-tát nào khi hành Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa như thật biết Bồ thí ba-la-mật-đa cho đến vô lượng, vô biên Phật pháp không tăng, không giảm, không nhiễm, không tịnh, không tự tánh, chẳng thể nắm bắt được nhưng có thể tu tập thì gọi là Đại Bồ-tát khi hành Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa có thể học Bồ thí ba-la-mật-đa cho đến vô lượng, vô biên Phật pháp.

Lúc ấy, Thiện Hiện bạch Phật:

–Bạch Thế Tôn, nếu Đại Bồ-tát khi hành Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa như thật biết rõ các pháp như sắc... đều riêng biệt không tạp loạn thì đáng lẽ Thế Tôn không cho các pháp như sắc... là làm hư hoại chân pháp giới? Vì sao? Vì pháp giới không hai, không sai

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

khác.

Phật bảo Thiện Hiện:

–Nếu lìa pháp giới mà có pháp khác có thể nắm bắt được thì có thể nói rằng pháp ấy có thể làm hoại pháp giới. Nhưng nếu lìa pháp giới mà không có pháp nào khác có thể nắm bắt được nên không có pháp nào khác thể làm hoại pháp giới. Vì sao? Vì chư Phật, Bồ-tát, Độc giác, Thanh văn đều biết rằng: lìa pháp giới không có các pháp khác có thể nắm bắt được. Đã biết không có pháp nào lìa pháp giới, cũng không thể vì người khác mà lập bày giảng thuyết. Vì vậy nên pháp giới không ai có thể phá hoại được.

Như vậy này Thiện Hiện, các Đại Bồ-tát khi hành Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa có thể học tướng pháp giới không hai, không sai khác và không thể phá hoại được.

Cụ thọ Thiện Hiện bạch Phật:

–Bạch Thế Tôn, nếu Đại Bồ-tát muốn học pháp giới thì nên học cái gì?

Phật bảo Thiện Hiện:

–Đại Bồ-tát nào muốn học pháp giới thì nên học tất cả pháp. Vì sao? Vì tất cả pháp đều thể nhập vào pháp giới.

Cụ thọ Thiện Hiện bạch Phật:

–Bạch Thế Tôn, vì nhân duyên gì nói tất cả pháp đều thể nhập vào pháp giới?

Phật bảo Thiện Hiện:

–Như Lai ra đời hoặc không ra đời thì các pháp vẫn thể nhập vào pháp giới, không có tướng sai biệt, không do Phật nói. Vì sao? Vì pháp thiện hoặc pháp chẳng phải thiện, pháp hữu lậu hoặc pháp vô lậu, pháp thế gian hoặc pháp xuất thế gian, pháp hữu vi hoặc pháp vô vi..., tất cả pháp như thế không có pháp nào là chẳng nhập vào pháp giới tánh không vô tướng vô vi.

Vậy nên, này Thiện Hiện, các Đại Bồ-tát khi hành Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa muốn học pháp giới thì nên học tất cả pháp. Nếu học tất cả pháp tức là học pháp giới.

Cụ thọ Thiện Hiện bạch Phật:

–Bạch Thế Tôn, nếu tất cả pháp đều nhập vào pháp giới, không hai, không khác thì vì sao các Đại Bồ-tát phải học sáu pháp

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Ba-la-mật-đa? Vì sao phải học bốn Tĩnh lự, bốn Vô lượng, bốn Định vô sắc? Vì sao phải học bốn Niệm trụ cho đến tám chi Thánh đạo? Vì sao phải học pháp không bên trong cho đến pháp không không tánh tự tánh? Vì sao phải học Thánh đế khổ, tập, diệt, đạo? Vì sao phải học pháp môn giải thoát Không, Vô tướng, Vô nguyện? Vì sao phải học tám Giải thoát cho đến mười Biến xứ? Vì sao phải học bậc Cực hỷ cho đến bậc Pháp vân? Vì sao phải học tất cả pháp môn Đà-la-ni, tất cả pháp môn Tam-ma-địa? Vì sao phải học năm loại mắt, sáu phép thần thông? Vì sao phải học mười lực của Như Lai cho đến mười tám pháp Phật bất cộng? Vì sao phải học đại Từ, đại Bi, đại Hỷ, đại Xả? Vì sao phải học pháp không quên mất, tánh luôn luôn xả? Vì sao phải học trí Nhất thiết, trí Đạo tướng, trí Nhất thiết tướng? Vì sao phải học viên mãn ba mươi hai tướng Đại sĩ, tám mươi vẻ đẹp? Vì sao phải học để sinh vào dòng dõi lớn Sát-đế-lợi cho đến dòng dõi lớn Cư sĩ? Vì sao phải học sinh vào cõi trời Tứ đại Thiên vương cho đến trời Tha hóa tự tại? Vì sao phải học sinh vào cõi trời Phạm chúng cho đến trời Quảng quả? Vì sao phải học pháp sinh cõi trời Vô tướng hữu tình; nhưng không muốn sinh vào cõi ấy? Vì sao phải học pháp sinh cõi trời Tịnh cư, nhưng muốn sinh vào cõi ấy? Vì sao phải học pháp sinh vào cõi trời Không vô biên xứ cho đến trời Phi tướng phi phi tướng xứ, nhưng chẳng muốn sinh vào cõi ấy? Vì sao phải học phát tâm Bồ-đề thứ nhất cho đến phát tâm Bồ-đề thứ mười? Vì sao phải học hưởng nhập Chánh tánh ly sinh của Bồ-tát? Vì sao phải học tất cả địa của bậc Thanh văn và Độc giác mà không tác chứng? Vì sao phải học đem lại sự thành tựu cho hữu tình, làm nghiêm tịnh cõi Phật? Vì sao phải học các Đà-la-ni và Vô ngại biện? Vì sao phải học tất cả đạo của Đại Bồ-tát và quả vị Giác ngộ cao tột của chư Phật?

Học như vậy rồi biết tất cả pháp, tất cả chủng tướng mới có thể chứng đắc trí Nhất thiết trí.

Lại nữa bạch Thế Tôn, nếu trong pháp giới không có các pháp sai biệt như thế thì chúng Đại Bồ-tát sẽ không do sự phân biệt này mà hành điên đảo, trong không hý luận phát sinh hý luận. Vì sao? Vì trong chân pháp giới không có sự phân biệt hý luận.

Lại nữa bạch Thế Tôn, pháp giới chẳng phải sắc, thọ, tưởng,

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

hành, thức, cũng không lìa sắc, thọ, tưởng, hành, thức. Sắc cho đến thức tức là pháp giới, pháp giới tức là sắc cho đến thức. Nói rộng cho đến pháp giới chẳng phải là pháp hữu vi, vô vi; cũng không lìa pháp hữu vi, vô vi. Pháp hữu vi, vô vi tức là pháp giới; pháp giới tức là pháp hữu vi, vô vi.

Phật bảo Thiện Hiện:

–Đúng vậy, đúng vậy, đúng như lời ông nói! Trong chân pháp giới không có tất cả sự phân biệt hý luận. Pháp giới chẳng phải sắc, thọ, tưởng, hành, thức; cũng không lìa sắc, thọ, tưởng, hành, thức. Pháp giới tức là sắc, thọ, tưởng, hành, thức; sắc, thọ, tưởng, hành, thức tức là pháp giới. Nói rộng cho đến pháp giới chẳng phải pháp hữu vi, vô vi. Pháp giới tức là pháp hữu vi, vô vi; pháp hữu vi, vô vi tức là pháp giới.

Lại nữa này Thiện Hiện, các Đại Bồ-tát khi hành Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa, nếu thấy có pháp lìa pháp giới thì chẳng phải hưởng đúng đến sự mong cầu là quả vị Giác ngộ cao tột.

Vậy nên, này Thiện Hiện, các Đại Bồ-tát khi hành Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa thì chẳng thấy các pháp lìa chân pháp giới.

Thiện Hiện nên biết, các Đại Bồ-tát khi hành Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa, biết tất cả pháp tức là chân pháp giới, dùng phương tiện thiện xảo pháp vô danh tướng, vì các hữu tình, mượn danh tướng để nói nghĩa là: Đây là sắc, thọ, tưởng, hành, thức. Đây là nhãn xứ,... cho đến ý xứ. Đây là sắc xứ,... cho đến pháp xứ. Đây là nhãn giới,... cho đến ý giới. Đây là sắc giới,... cho đến pháp giới. Đây là nhãn thức giới,... cho đến ý thức giới. Đây là nhãn xúc,... cho đến ý xúc. Đây là các thọ do nhãn xúc làm duyên sinh ra,... cho đến các thọ do ý xúc làm duyên sinh ra. Đây là địa giới,... cho đến thức giới. Đây là nhân duyên,... cho đến tăng thượng duyên. Đây là các pháp do duyên sinh ra. Đây là vô minh,... cho đến lão tử. Đây là pháp thiện, pháp chẳng phải thiện. Đây là pháp hữu lậu, pháp vô lậu. Đây là pháp thế gian, pháp xuất thế gian. Đây là pháp hữu vi, pháp vô vi. Đây là Bồ thí ba-la-mật-đa,... cho đến Bát-nhã ba-la-mật-đa. Nói rộng cho đến đây là quả vị Giác ngộ cao tột.

Như nhà ảo thuật hoặc học trò của ông ta cầm một ít đồ vật ở trước mọi người biến hóa ra các hình dáng khác lạ: hoặc là hiện ra

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

hình nam nữ lớn nhỏ; hoặc hiện làm các loài cầm thú như voi, ngựa, trâu, dê, lạc đà, lừa, gà...; hoặc hiện làm thành ấp, xóm làng, vườn rừng, ao hồ... các thứ xinh đẹp ai cũng ưa thích; hoặc hiện ra y phục, thức ăn uống, phòng nhà, đồ nằm, hoa hương, chuỗi ngọc, các thứ trân báu kỳ lạ, tiền tài, thóc gạo đầy kho; hoặc hiện ra vô lượng các loại âm nhạc, vui vẻ, làm cho nhiều người hoan hỷ ưa thích; hoặc hiện bày các thứ hình tướng làm cho hành trì Bồ thí, Trì giới, Nhẫn nhục, Tinh tấn, Thiền định, Trí tuệ...; hoặc hiện sinh trong dòng dõi lớn Sát-đế-lợi cho đến dòng dõi lớn Cư sĩ; hoặc hiện ra núi non, biển cả, núi Diệu cao, núi Luân vi... hoặc hiện sinh trong cõi trời Tứ đại Thiên vương cho đến trời Phi tướng phi phi tướng xứ; hoặc hiện chứng quả Dự lưu, Nhất lai, Bất hoàn, A-la-hán, Độc giác; hoặc hiện làm Đại Bồ-tát từ lúc mới phát tâm tu hành Bồ thí cho đến Bát-nhã ba-la-mật-đa, tu hành bốn Tĩnh lự, bốn Vô lượng, bốn Định vô sắc, tu hành bốn Niệm trụ cho đến tám chi Thánh đạo, tu hành pháp môn giải thoát Không, Vô tướng, Vô nguyện, học an trụ pháp không bên trong cho đến pháp không không tánh tự tánh, học an trụ chân như cho đến cảnh giới chẳng thể nghĩ bàn, học tu Thánh đế khổ, tập, diệt, đạo, hướng đến Chánh tánh ly sinh của Bồ-tát, tu hành bậc Cực hỷ cho đến bậc Pháp vân, làm phát sinh các thứ thần thông thù thắng, phóng đại quang minh chiếu soi khắp thế giới, làm nghiêm tịnh cõi Phật, đem lại sự thành tựu cho hữu tình, tự tại ra vào tịnh lự, giải thoát, đẳng trì, đẳng chí, tu hành các món công đức của Phật; hoặc lại biến hiện ra hình của Như Lai đầy đủ ba mươi hai tướng Đại trượng phu, tám mươi vẻ đẹp viên mãn trang nghiêm, thành tựu mười lực, bốn điều không sợ, bốn sự hiểu biết thông suốt, mười tám pháp Phật bất cộng, đại Từ, đại Bi, đại Hỷ, đại Xả và vô lượng, vô biên công đức.

Như vậy, nhà ảo thuật và học trò của ông ta vì đối gạt kẻ khác nên ở trước mọi người biến hóa làm các việc ảo thuật. Trong ấy, có những nam nữ, lớn nhỏ vô trí, thấy việc này rồi đều khen rằng: “Người này lạ thay, giỏi học các môn kỹ xảo, có thể làm các việc hy hữu kỳ lạ, cho đến có thể hiện được thân Như Lai tướng hảo trang nghiêm, đầy đủ các công đức; tự biểu hiện tài năng của mình!”

Nhưng trong ấy có những người có trí thấy việc này rồi suy

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

nghĩ: “Thật là thần thông kỳ lạ! Làm thế nào mà người ấy có thể biến hóa ra việc này? Trong ấy tuy không có pháp thật, có thể nắm bắt được nhưng làm cho mọi người mê lầm, ưa thích; với những vật không thật mà tưởng là thật!” Chỉ có người trí mới thấu rõ tất cả đều không; tuy có thấy nghe nhưng không chấp trước.

Các Đại Bồ-tát cũng lại như thế, hành Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa, tuy không thấy pháp giới lia các pháp mà có, cũng không thấy các pháp lia pháp giới mà có, chẳng thấy hữu tình và sự hoạt động của họ là thật có, nhưng có thể phát sinh phương tiện thiện xảo, tự tu hành sáu pháp Ba-la-mật-đa, cũng khuyên người khác tu hành sáu pháp Ba-la-mật-đa, tùy thuận tán thán pháp tu sáu pháp Ba-la-mật-đa, vui mừng khen ngợi người tu hành sáu pháp Ba-la-mật-đa. Nói rộng cho đến tự mình viên mãn trí Nhất thiết tướng, cũng khuyên người khác viên mãn trí Nhất thiết tướng, tùy thuận tán thán pháp viên mãn trí Nhất thiết tướng, vui mừng khen ngợi người viên mãn trí Nhất thiết tướng. Tự mình viên mãn ba mươi hai tướng Đại sĩ, tám mươi vẻ đẹp; cũng khuyên người khác viên mãn ba mươi hai tướng Đại sĩ, tám mươi vẻ đẹp; tùy thuận tán thán pháp viên mãn ba mươi hai tướng Đại sĩ, tám mươi vẻ đẹp; vui mừng khen ngợi người viên mãn ba mươi hai tướng Đại sĩ, tám mươi vẻ đẹp.

Thiện Hiện nên biết, nếu chân pháp giới ở chặng đầu, giữa, sau có sai khác, thì các Đại Bồ-tát khi hành Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa không thể thiết lập phương tiện thiện xảo vì các hữu tình mà thuyết chân pháp giới, làm nghiêm tịnh cõi Phật, đem lại sự thành tựu cho hữu tình, tu các hạnh Đại Bồ-tát, chứng đắc quả vị Giác ngộ cao tốt, chuyển pháp luân vi diệu độ thoát các hữu tình. Vì chân pháp giới ở chặng đầu, giữa, sau thường không sai khác nên các Đại Bồ-tát khi hành Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa thiết lập các phương tiện thiện xảo vì các hữu tình mà thuyết chân pháp giới, làm nghiêm tịnh cõi Phật, đem lại sự thành tựu cho hữu tình, tu các hạnh Đại Bồ-tát, chứng đắc quả vị Giác ngộ cao tốt, chuyển pháp luân vi diệu, độ thoát các hữu tình.

